

Szerdán délben temetik dr. Biedl Samut

(A Délmagyarország munkatársától.) A város társadalmá osztatlan, mély részvétellel fordul dr. Biedl Samu ravatala felé. Dr. Biedl Samu holttestét hétfőn este ravatalozták fel a zsidó templom előcsarnokában. A koporsót fekete lepel borítja, a ravatal körül három kandalló ég. Kedden egész napon át rengetegen keresték fel a ravatalt, az elhunyt barátai, tisztelőinek serege.

A szegedi zsidó hitközség kedden délelőtt

gyászközsülyést

tartott a hitközségi székház nagytermében. Az első széksorban foglalt helyet a gyással sújtott család Szegeden tartózkodó két férfitagja: dr. Reis Sándor és Kolozs Lajos. Dr. Biedl Samu elnöki székét fekete gyászfátyol borította.

Fél 12 óra után vonult be a hitközség előjárósága. A gyászfátyollal bevont elnöki szék üresen maradt és kétoldalt mellette foglalt helyet Varga Mihály elnökhelyettes és dr. Frenkel Jenő rabbi, valamint az előjárósági tagok.

Varga Mihály elnökhelyettes nyitotta meg a közgyűlést.

— Ha valamely közület mérhetetlen csapás érhet — mondotta —, hitközségünket, intézményeinket, a hitközség tisztviselőit a legmélyebben sújtja az a pótolhatatlan veszteség, amely vasárnap délelőtt dr. Biedl Samu elhalálásával hitközségünk érte. A szomszédban levő nagyzsina góga előcsarnokában pihennek megdicsőült elnökünk földi maradványai addig az ideig, amíg a végtisztesség adásával testét visszaadhatjuk az anyaföldnek. Az ő közelsége megiltja nekem a dicséret szavakat, amelyekkel való méltatásához elszorult szívemmel gyengének is érzem magamat.

Ezután dr. Singer István mondott

emlékbeszédet.

— 1918. óta két munkában eltöltött évtized telt el és midőn most lelkünk mélyében megalkotjuk dr. Biedl Samu működésének mérlegét, akkor meg kell állapítanunk, hogy vállalt feladatát kiváló emberi tulajdonságaival maradéktalanul oldotta meg. Ha pedig arra gondolunk, hogy elődje, várbélyi dr. Rósa Izso működésének java a teljes virágzásban élő Nagymagyarország az emancipációt megadó magyar társadalom boldog idejére esett, míg dr. Biedl Samunak áldásos működését a háború végén, forradalomban, ellenforradalomban, koronaromlás, gazdasági összeomlás és a zsidósággal szemben gyűlöletet hirdető eszméramlatok uralma idején kellett kifejtjenie, akkor az utód nagysága előttünk még inkább kiteljesedik.

— Dr. Biedl Samu közéleti munkásságának két évtizede a városi, hitközségi, a magyar zsidóság és a közgazdasági élet széles mezejét fogta át és nyílt jellemével, gerinceségével, kétértelműséget nem tűrő egyéniségével, a közéleti erkölcsről való tisztult felfogásával megbecsülést szerzett nemcsak magának, hanem személyén keresztül a magyar zsidóságnak. S ő, aki a világon a legnagyobb értékből, Istenáldotta tehetségéből annyit adott a köznek — ellenértékül a köztől soha semmit el nem fogadott, minden kintüntetést, pedig oly sokszor felajánlották neki, elhárított magától. A büszke magyar hazafi, aki mint katonatiszt, részt vett a világháborúban, továbbá élte és vagyona-

nak veszélyeztetésével vezető szerepet vállalt és anyagilag támogatta a nemzeti megújodást előkészítő 1919. évi szegedi ellenforradalmat, önrésztét mélyen sértették azok a méltatlan támadások, nem átalították kétségbevonni a magyar zsidóság hazafias érzését. Ilyenkor azután egész mellet állott ki.

Ezután hitéleti munkásságáról beszélt és ezeket mondotta:

— Hitközségünkben a megválasztása alkalmával tartott programbeszédében célkitűzéseit szerény keretek között szabta meg. Feladatként a hitélet mélyítését, a hitoktatás újjászervezését, a hitközség alkalmazottai anyagi helyzetének javítását jelölte meg. Szemben közéleti férfiaink jelentékegy részével, már ekkor is kiütözött egyéniségének azon tulajdonsága, hogy ígéretekben nem volt gazdag. Ha most két évtizednek munkáját számba vesszük, akkor megállapíthatjuk, hogy a szerény programigéret rendkívül sok munkavágyat, invenciót és tettekeszséget takart, mert elnöki működése alatt a hitközségi munkának nem volt olyan ága, amelyből irányítóként ne vette volna ki a maga részét. Az istentisztelet ünneplenyességét emelő templomi énekkar kifejlesztése, az államilag támogatott szociális intézményekből kiszoruló zsidó ifjuság segítése, az egyetemi menza, a zsidó középiskolai tanulók részére felállított cserkészlet és cserkészotthon, az árvaegylet által létesített tanoncotthon, a megvalósítás stádiumában levő csecsemőotthon, a husvét főünnepének megtarthatását előmozdító pászkaüzem, a hitközség karitatív tevékenységének rendszerbe foglalása, ez mind az ő alkotó, irányító, támogató munkájának gyümölcse.

— Összeszorul a szívünk — fejezte be dr. Singer István beszédét —, ha arra gondolunk, hogy nincs többé, nem halljuk böles szavait, amely a kételkedőben meggyőződést, a gyengében erőt és biztosságot, mindnyájunkban pedig sokat és méltatlanul támadott magyar zsidóság jobb jövőjébe vetett törhetetlen hitet hintette el. Az örökkévaló nem adott nekünk módot és eszközt arra, hogy meg tudjuk hálálni azt az anyagi és erkölcsi gazdagságot, amellyel a megboldogult közösségünket megajándékozta. Talán a hálának egy kis morzsája az, amikor a megboldogult dr. Biedl Samu emléke iránti kegyeletünk és megbecsülésünk jeléül arra kérem Önöket, hogy egyhangulag fogadjuk el emlékének megőrkítésére előterjesztett alelnöki javaslatokat.

Dr. Singer István beszéde után Varga Mihály indítványára az ülés elhatározta, hogy az emlékbeszédet a közgyűlés jegyzőkönyvében megőrkítik. Ezután Varga Mihály a hitközség és a Szentegylet határozati javaslatát terjesztette elő, amely indítványozza, hogy a közgyűlés fájdalmas részvételének ad-ion kifejezést és erről a gyászoló családot küldöttség útján értesítse. A hitközség dr. Biedl Samut a maga halottjának tekintti és méltó végtisztességéről gondoskodik. A zsidó elemi iskolát a temetés napján zárva tartják.

A temetés

Dr. Biedl Samu temetése szerdán déli 12 órakor lesz az új zsinagógában. A halotti beszédet dr. Löw Immánuel főrabbi mondja. A szertartás után a halottasmenet felfejlődik és a Margit-útcán vonul a nagykörutra.

A zsidó temető cintermében ravatalra helyezik a koporsót és itt következnek a bucsubeszédék. A már bejelentetteken kívül a Szabadságpárt nevében bucsubeszédet mond és koszorút helyez a ravatalra dr. Bródy Ernő országgyűlési képviselő, aki a külföldön tartózkodó Rassay Károlyt képviseli a temetésen. Részt vesz a temetésen gróf Apponyi György országgyűlési képviselő is. A bucsubeszédék elhangzása után dr. Frenkel Jenő mond imát.

A részvét

Kedden tovább tartott a részvétlávratok özönlése. Táviratot küldött dr. Vázzsonyi János országgyűlési képviselő, Wertheimer Adolf udvari tanácsos, dr. Kecskeméti Armin makói főrabbi, Róth Emil győri

főrabbi, számos szegedi intézmény és testület, a nagykörösi, félegyházi, szombathelyi, pécsi, székesfehérvári, kecskeméti hitközségek, a Pro Palestina Szövetség, az Ortodox Központi Iroda, a rabbiszeminárium vezérőlbizottsága, a szentföldi és egyéb településeket támogató egyesület és sok más egyesület az ország minden részéből.

„Az upesti tisztviselők nem bakonyi betyárok”

Éles felszólalások Pest megye kisgyűlésén
Endre László nagymama-kérdőívci körül

Budapest, március 1. Éles felszólalások hangzottak el kedden délelőtt Pest megye kisgyűlésében az upesti fegyelmi vizsgálatokkal és Endre László alispán kérdőíveivel kapcsolatban.

Napirend előtt Linhardt Antal foglalkozott elsőnek az upesti fegyelmi ügy „mellékzongéival”, amelyekben — mondotta — éppen úgy politikumot látunk, mint abban a kérdőívben, amelyet az alispán ur most töltött ki az összes vármegyei tisztviselőkkel. Megdöbentőnek minősítette, hogy a jobboldali lapokban „illetékes helyről szerzett jóléte-sült hírek, foglalkozna azzal, hogy az upesti vizsgálatot rövidesen követi a kispesti és pesterszabti is. Ezek az autonómiák a szociális intézkedések egész sorát honosították meg, napközi otthonokat, közegészségügyi intézményeket létesítettek, már akkor, amikor Gödöllőn, Endre járásában nem is gondoltak erre. A felsőbb utasításra működő tisztviselők egyrésze most azt hiszi, új világ virradt fel és hogy új előmenetelre van kilátás. Feljelentések garmadát küldik a vármegyéhez. Ezek az újabb állapotok nem szolgálják a békét és azt a nyugalmat, amelyre az ország-nak szüksége van.

Endre László alispán válaszában kijelentette, hivatali kötelessége, hogy fegyelmi vizsgálatot indítson a feljelentések alapján. Ami a tisztviselőkhez küldött kérdőíveket illeti, szerinte ez a tisztikar belső, intern ügye. Őt érdeklő tisztviselőinek magatartása a háború és a kommun alatt.

Linhardt Antal: A nagymama vallása is szükséges ehhez?

Fábián Béla szintén szóvátotta az upesti fegyelmi vizsgálatok ügyét. Az upesti vezető-tisztviselők nem bakonyi betyárok voltak, hanem kifogástalanultu, a város vezetése-ben sok sikert elérő emberek. A statisztikai kérdőívek dolga, nem intern ügy. Nem szö-gyen, ha valakinek a dédanyja zsidó volt, de az egyházi vélemény szerint sem helyes, hogy valakinek azért legyen kellemetlensége, vagy egyáltalán feltehető is neki a kérdést: ősei mikor és miért tartották helyesnek vallásuk megváltoztatását. Az a fontos, hogy a tisztviselő hogyan és mit dolgozik.

Fővárosi gyárvállalat keres

helyi képviselőt

elektromotor, szivattyu, hűtőgép, gyártmányai részére. Ajánlatokat „Bevezetett” jellegre Patak hirdetőirodába, Budapest, VI., Vilmos esászár ut 29.

Özv. Gáspár Mártonné a maga és gyermekei nevében fájdalmas szívvel jelentik, hogy szeretett férje

Gáspár Márton

esztergályos mester február 28-án, 65 éves korában elhunyt.

A megboldogultat március 2-án d. u. 3 órakor a rókusai temető ravatalozójából kísérik örök pihenő helyére. Engesztelő szentmise március 2-án, reggel fél 8-kor a Fogadalmi templomban.